

Open brief aan persrechter mr Elianne van Rens

Posted on 31 augustus 2019 by Paul Ruijs

Belangenverstrengeling is onder rechters nog steeds de gewoonste zaak van de wereld, betoogt Paul Ruijs. Advocaten kunnen met rechters overleggen en ze betalen onder de dekmantel van een cursus. De tegenpartij heeft het nakijken.

Den Haag, 31 augustus 2019.

Geachte mevrouw Van Rens,

Als de Tweede Kamer noch de minister rechters controleren en rechters elkaar ontzien dan moet het maar van de burgers komen. Bij de presentatie van ons IRM rapport uit 1996 was een rechter het daar van harte mee eens. Rechtspraak is tenslotte te belangrijk om het alleen aan het togagilde over te laten. Om die reden heb ik u in uw hoedanigheid van persrechter van de Rechtbank te Den Haag op 1 aug. jl ongevraagd lastig gevallen met de kwestie van een verborgen en omstreden nevenfunctie van een van uw collega's. U kunt er ook iets over terugvinden in Wynia's Week van 17 aug. jl.

De weddenschap wat voor maatregelen er tegen zo'n rechter worden genomen heb ik inmiddels gewonnen, nadat u mijn vraag blijkbaar had voorgelegd aan uw president die mij een reactie stuurde. Volledigheidshalve zal ik u van mijn bevindingen op de hoogte stellen.

Voor de goede orde: Het ging om uw collega mr N. Verkleij die vanaf 2015 kennelijk in zee was gegaan met Servicehuis Advocatuur (SA) waar ze haar 1-daagse workshops i*n gesprek met de rechter in handelszaken* en …..*familiezaken* aanbood. Na de wervende kop 'Vragen voor de rechter die u altijd al wilde stellen' valt te lezen dat de training ingaat op 'de irritaties of spanningen in de rechtszaal die kennelijk wortelen in een verschil tussen het optreden van de advocaten en het verwachtingspatroon van de rechter'.

mr Elianne van Rens

Daarna volgen wat praktische mededelingen dat voor deze training geen voorbereiding nodig is, dat plaats en duur van de training in overleg met de trainer wordt bepaald en dat mevrouw Mr. N. Verkleij de docent/trainer is. In een digitale brochure werd nog aanvullende informatie verschaft over de workshop en de mogelijkheid om er een 'incompany training' van te maken. De workshops worden verder erkend door o.a. de Nederlandse Orde van Advocaten en levert 3 PO punten op.

En, wat een toeval, ook uw oud-collega mr Westenberg biedt bij de SA zijn diensten aan. Het wachten is eigenlijk nog op politie-agenten of officieren van justitie die overdag tegen betaling vergelijkbare trainingen aanbieden aan bijvoorbeeld leden van een motorclub. Die schijnen ook wel eens voor spanningen te zorgen en dat moeten we tenslotte ook niet willen. Maar in het nevenfunctieregister was van deze activiteit van mw Verkleij dus niets terug te vinden.

Loze belofte

Uw president had dit soort contacten tussen rechters en advocaten in 2013 weliswaar verboden of onwenselijk verklaard – heet dat geloof ik in uw kringen – maar dat bleek de zoveelste loze belofte in een lange reeks van niet nageleefde wetten, instructies, gedragscodes, richtlijnen en aanbevelingen. Want mevrouw Verkleij is natuurlijk niet de enige rechter die vertrouwelijk met advocaten praat. Sterker nog, dat is – uniek voor Nederland – staande praktijk.

Volgens togalogica mogen rechters niet gelijktijdig advocaat zijn maar het omgekeerde wel. Daarom hebben wel honderden zeer succesvolle advocaten die plaatsvervangend rechter zijn en dus met rechters praten en zelfs de raadskamergeheimen kennen. Daar hoor je als advocaat nog eens wat dus waar zouden die het met hun kantoorgenoten/partners over hebben?

Dus ná 2013 duiken er bureautjes op waar rechters zich zelfs met foto en CV aanprijzen – een enkele keer zelfs onder auspiciën van (oud-) leden van de Hoge Raad – voor o.a. incompany bijeenkomsten op advocatenkantoren. Maar ook daarvan geen melding in het nevenfunctieregister en dus een perfecte setting en ambiance voor belangenverstrengeling waarbij wraking is uitgesloten. Want hoe kom je als rechtzoekende er achter dat de rechter met de advocaat c.q. het kantoor van je wederpartij zijn zaakjes al heeft doorgenomen?

Onder het mom van trainingen functioneert dus ook het SA feitelijk als platform / draaischijf voor betalingen van advocaten aan rechters. En…allemaal erkend en goedgekeurd door o.a. de NOVA, een ander gezelschap dat nogal losjes grossiert in kreten als betrouwbaar, professioneel, integer en onafhankelijk.

Sjoemelen met het register

Met zoveel erkenning is het dus merkwaardig dat rechters meteen afstand nemen van hun niet geregistreerde nevenbaan als ze betrapt worden. Meteen wordt gesteld dat men nog nooit of slechts één keer had opgetreden om vervolgens alle gegevens te wissen. Een enkeling verzint iets anders. Die stelt dat het register maar één keer per jaar wordt bijgewerkt en dat zijn registratie dus nog niet zichtbaar was en nog in de 'administratieve pijplijn' zat.

En inderdaad, enige weken later wordt die – met dank aan de Raad voor de Rechtspraak- alsnog het register in gesjoemeld om weer een paar weken later op te duiken onder 'voorgaande nevenfuncties'. Dan wordt even afgeweken van de rigide 1 jaarlijkse update.

Zo niet mevrouw Verkleij, die ook beweerde dat ze nog nooit een training had gegeven voor het SA en het zelfs vervelend vond dat de suggestie werd gewekt 'dat mensen (advocaten?) haar in mijn hoedanigheid van rechter' konden benaderden! Haar president bracht zelfs haar dank over dat ik haar erop opmerkzaam had gemaakt dat 'deze website haar als docent vermeldt en aldus ten onrechte de suggestie wekt dat zij dat docentschap als nevenbetrekking vervult of heeft

vervuld'.

Bijbanen en autogordels

Hoe hij dat laatste zo zeker weet – oud collega Westenberg vertelde tenslotte ook niet alles naar waarheid – en waarom die suggestie onterecht zou zijn maakte hij dan weer niet duidelijk. Maar ook haar naam is inmiddels verwijderd, maar het cursusaanbod nog niet zodat het wachten is op de opvolger.

Maar met nevenfuncties is het net als met autogordels. Je moet (boete €140) ze omdoen vóórdat je gaat rijden. Een president heeft een belangrijke wettelijke taak wanneer rechters het voornemen hebben om een nevenfunctie te gaan vervullen. Rechters moeten ex Wrra art 44 lid 5 hun voorgenomen nevenfuncties eerst ter toetsing voorleggen aan hun president voordat ze beginnen. Tenslotte moet hij/zij die de nevenbaan goedkeuren en afspraken maken over afdracht van neveninkomsten onder werktijd, werkrooster etc. Dat heeft mw Verkleij zoals zoveel andere rechters in de afgelopen jaren in ieder geval niet gedaan.

Uw president deelde mee dat hij in zijn rechtbank geen rechters kende met verzwegen nevenfuncties. Logisch natuurlijk, want dat is kenmerkend voor verzwegen bijbanen. Presidenten worden namelijk gewoon gepasseerd, maar als ze het al weten doen ze er niets aan hetgeen eigenlijk oud nieuws is. Al in 1997 klaagde uw oud-president Van Delden openlijk over die onwil en obstructie. In werkelijk controleert niemand in uw kringen (44a lid 2) of de nevenfunctiegegevens überhaupt kloppen, volledig en up to date zijn.

Straffeloos liegen

Zo kwam ik een raadsheer tegen met 6 betaalde nevenfuncties die al jaren achtereen 'onbekend' invulde bij de vraag of het bezoldigde nevenfuncties betrof. Het maakt duidelijk dat al die obligaat geuite zorg over een zuivere en integere rechtspraak in werkelijkheid geen enkele prioriteit heeft, ook niet in de hoofdstad van Recht en Vrede. Met andere woorden: nogal wat rechters rijden al jarenlang straffeloos zonder autogordel en niemand roept ze tot de orde.

Ik denk daarom dat we daarom maar gewoon moeten vaststellen dat de ondertitel van mijn boek uit 2001 'Klassenjustitie in Nederland' niets aan actualiteit heeft ingeboet. Ook(?) in Nederland staan rechters boven de wet die heel selectief wordt

toegepast en genegeerd. Enfin, ik heb de heer Wilders daar ook wel eens iets over horen zeggen.

Stoppen en opnieuw beginnen

Tot slot een welgemeende tip: schaf dat hele onbetrouwbare, onvolledige en gedateerde register en mede daarop gestoelde wrakingsverzoeken af en scherp de verschoningplicht aan. Laat rechters vóór acceptatie van een nieuwe zaak een verklaring ondertekenen dat ze volledig 'vrij staan' tegenover personen uit het voor hen liggende dossier. Dat wil zeggen: op straffe van schadevergoeding en schorsing indien naderhand blijkt dat hij/zij toch regelmatig zakelijk of privé met een persoon/functionaris in contact staan en/of wekelijks een vorkje prikt in de Rotaryclub.

Het legt de verantwoordelijkheid voor een zuiver proces neer waar die moet liggen. En: wanneer introduceren ze in uw kringen nu eens een regeling waarbij zaken at random worden toegewezen. De onderonsjes tussen het duo Kalbfleisch/Westenberg in de Chipsholzaak hebben wel duidelijk gemaakt waarom.

Ik groet u verder vriendelijk en ga er maar vanuit dat het merendeel der rechters zeer gewetensvol, contentieus en integer hun belangrijke werk doen.